

elektronická
KAPITÁNSKÁ POŠTA

metodický a informační zpravodaj HKVS

číslo 29, leden 2013

Metodika

**Námořnická romantika
aneb symbolický rámec**

Z našich vod
Nebojte se velkých
věcí, Think Big!

Kapitáni a kapitánky!

Je po druhém kole přímé volby prezidenta ČR a já ani vy už ji neovlivníme.

Názor na to, kdo má být hlavou našeho státu, občany České republiky celkem úspěšně rozdělil. Podle sdělovacích prostředků jde linie mezi městem a venkovem, mezi regiony chudými a bohatými, mezi východem a západem republiky, mezi jejím středem a okrajem, mezi pravíci a levíci, mezi mládeží a stáří, mezi chladnými materialisty a žhavými idealisty, mezi intelektuály a manuály, mezi ekonomy a etiky, mezi ... a ...

Dokonce i na skautském webu se to projevilo. Náčelní, náčelník a starosta Junáka vyzvali členy, aby účast v tomto kole volby nevynechali a doporučili, podle čeho se rozhodovat.

A už to jelo.

V diskusi pod tímto článkem se „skautsky“ a „bratrsky“ rozeběhla debata, zda jsou zmínění činovníci hodni zastávat své funkce, když takto ovlivňují, zda to neporušuje usnesení VSJ o apolitičnosti, zda by nesouhlasící nebo naopak souhlasící neměli z Junáka vystoupit, atd. Ve vřavě této diskuze skoro přestalo jít o Losnu nebo Mažňáka, ale o zpochybnění pravomoci Velké Vontské Rady. Býti Vontem se zúžilo na adresu bydliště v uličkách za Rozdělovací třídou. Stojím za tím, že Velká Vontská Rada měla nejen právo, ale i povinnost upozornit, že býti Vontem je uznávat nějaké ideály a volit podle nich. Skauting je jen nestranický, není a nemůže být nepolitický.

Volby dopadly, jak dopadly. Zvolili jsme Losnu? Mažňáka?

Mám radost, že většina lidí kolem mne od osmnáctiletých po osmdesátileté na to mají stejný názor.

Výsledek voleb můžeme vnímat jako onu příslovečnou polovinu naplněné sklenice. Buď napůl dobře nebo napůl špatně. Podstatné však je, že to byly volby skoro pěti milionů občanů, nikoli jako dříve více nebo méně dobrovolným přijetím někoho, kdo byl zvolen jen stovkami či desítkami pomazaných hlav.

Těch 3,5 milionů nevolících vlastně nemá právo ani na to rozlišování Losny a Maňáka. Výmluvy *To už bylo – To ono samo – To já ne, to oni – Oni mne navedli – Proč jen já, oni taky si musí nechat napříště.*

Vedle Stínadel mám ještě jeden průměr:

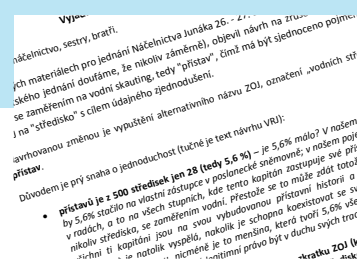
Mnoho mladých a nezkušených vlků po sobě chňapalo, lovilo na vlastní pěst a obvykle podporovalo toho, kdo jim slíbil největší kořist. Neměli zkušenosti starého Akely, pouze na zvolání „Hleďte dobře, ó vlci“ mechanicky odpověděli, dorazili na Poradní skálu, a zase poslouchali jen ty hlasité.

A v tom Kiplingovi je i varování: „Až se dosyta nažerete, zase se poblázníte. Bojovali jste za svobodu a teď ji máte. Najezte se jí, ó vlci!“

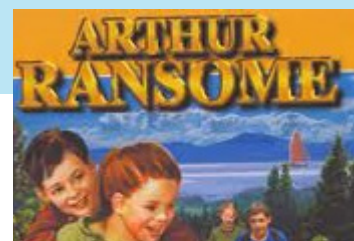
Váš Vezír

Tak, a to jsem chtěl původně psát o sněhu, jehož tání nám bude plnit koryta řek.

(Ne)rušení přístavů 2

Námořnická romantika 4

Think Big! 12

Betlémské světlo 14

Mokrý dějiny 16

O letu kontrolního chrousta

V souvislosti s novým Občanským zákoníkem bude nutno jeho požadavkům přizpůsobit některé části Stanov Junáka (kupř. Junák nebude občanským sdružením, ale zapsaným spolkem a bude to muset mít v názvu). Stanovy Junáka smí změnit jen Valný sněm a proto již dnes připravuje Pracovní skupina pro stanovy jejich nutné či možné úpravy.

Její člen, organizační zpravodaj VRJ bratr Bilbo mne někdy kolem Tří králů upozornil, že skupina navrhne zrušení označení „přístav“ pro vodní střediska. Nu, navrhne, nenavrhne, uvidíme, předpokládal jsem.

19. ledna byly rozeslány tzv. pilné návrhy do zasedání Náčelnictva Junáka 26. ledna a jako poslední byl skutečně návrh, z něhož vyjímám podstatné:

Navrhovanou změnou je vypuštění alternativního názvu ZOJ, označení „vodních středisek“ slovem přístav. Důvodem je snaha o jednoduchost:

- přístavů je z 500 středisek jen 28 (tedy 5,6 %)
- kvůli nim v předpisech i jinde buďto používáme zkratku ZOJ (která pro běžné lidi zdaleka není tak pochopitelná jako „středisko“) nebo píšeme „středisko či přístav“ (což ale u názvů funkcí atd. už je dost neelegantní) nebo přístavy už teď ignorujeme

• neboli každá výjimka ze systému je něčím „drahá“ byť tady to není nic zásadního

• slovo „přístav“ vyjadřuje „jen“ výchovné zaměření jednotky, což není věc principiálně neměnná (a názvy středisek by se měly měnit spíš výjimečně)

Příležitostí ke zjednodušení je blížící se nutná změna názvu organizace.

VRJ tento návrh na změnu projednala, považuje jej za krok správným směrem a podporuje jej.

S plným textem jsem seznámil členy HKVS včetně krajských kapitanů a ti následně dotčené ZOJ.

Tato informace zvedla přímo cunami vlnu mailů hlavnímu kapitanátu, Náčelnictvu a přímo náčelníkům. Maily vyjadřovaly emoce, výkřiky **Neberte nám přístavy** i promyšlené důvody, proč by se tak stát nemělo. Pominu-li, že některé obsahovaly pouze rozhořčení, všechny ukázaly jednotný názor přístavů i samostatných oddílů vodních skautů a na adresáty silně zapůsobily (od **Máte to dobře zorganizované až po Už dost!**).

Při projednávání převážily v náčelnictvu názory, že předpokládané výhody nevyrovnají ztrátu tradičního a pro vodní skauty prestižního pojmenování (jeden z prvních,

kdo toto stanovisko obhajoval, byl náčelník bratr Čiča).

Náčelnictvo Junáka potom hlasováním přijalo následující usnesení:

Náčelnictvo Junáka projednalo možnost označení „přístav“ coby názvu ZOJ v připravovaných Stanovách Junáka a přiklání se k variantě toto označení nerušit.

Kontrolní chroust byl vypuštěn, ale po týdnu přistál s odřenými krovkami. Při jeho letu jsme dokázali, že v Junáku jsme sice početní menšinou, ale menšinou výraznou a opět, snad právem, hodnou respektu.

Děkuji všem, kdo se angažovali.

Poučení nenadálostí a spádem popsánoho jednání, připravuje HKVS na jarní setkání vzdělávací blok Junák a nový Občanský zákoník.

Vezír

Už se chystáte na volební sraz Kapitánů?

Vyjádření nesouhlasu s navrhovanou změnou stanov

Vážené náčelnictvo, sestry, bratři.

V pilných materiálech pro jednání Náčelnictva Junáka 26. - 27. 1. se náhle, velmi potichu (v duchu skautského jednání doufáme, že nikoliv záměrně), objevil návrh na zrušení tradičního označení ZOJ se zaměřením na vodní skauting, tedy "přístav", čímž má být sjednoceno pojmenování všech ZOJ na "středisko" s cílem údadného zjednodušení.

Navrhovanou změnou je vypuštění alternativního názvu ZOJ, označení „vodních středisek“ slovem **přístav**.

Důvodem je prý snaha o jednoduchost (tučné je text návrhu VRJ):

- **přístavů je z 500 středisek jen 28 (tedy 5,6 %) – je 5,6% málo?** V našem politickém systému by 5,6% stačilo na vlastní zástupce v poslancecké sněmovně; v našem pojetí vlastního zástupce v radách, a to na všech stupních, kde tento kapitán zastupuje své přístavy vodních skautů, nikoliv střediska, se zaměřením vodní. Přestože se to může zdát totožné, opak je pravdou a všichni ti kapitáni jsou na svou vybudovanou přístavní historii a úspěchy náležitě hrdí. Společnost je natolik vyspělá, nakolik je schopna koexistovat se svými menšinami a vodní skauti menšinou jsou, nicméně je to menšina, která tvoří 5,6% všech ZOJ Junáka. Menšina, která ctí směr Junáka, ale má legitimní právo být v duchu svých tradic odlišná.
- **kvůli nim v předpisech i jinde buďto používáme zkratku ZOJ (která pro běžné lidi zdaleka není tak pochopitelná jako "středisko") nebo píšeme "středisko či přístav" (což ale u názvů funkcí atd. už je dost neelegantní) nebo přístavy už teď ignorujeme - označení ZOJ bylo a je v našich vnitřních předpisech z důvodu odlišení jednotlivých stupňů OJ v hierarchii, nikoliv z důvodu sjednocení názvů středisko a přístav. Promiňte nám tu troufalost, ale tento argument se nezakládá na pravdě a je samozřejmě účelový.**
- **neboli každá výjimka ze systému je něčím „drahá“ byt tady to není nic zásadního – ano, každá výjimka nás něco stojí, zrušte označení „přístav“, rozhodněte od stolu, bez předchozího byt sebemenšího náznaku- „o nás, bez nás“ a ukončete tak desetiletí konání přístavů, jako jsou např. ty plzeňské, když téměř všechny vznikaly už ve 40. letech minulého století a se svým názvem mnohdy přežily i dobu totalitní. Tento argument v nás evokuje další „potřebné změny“, už nebudou kapitáni? ... už budou jen vůdci? A co by ne, zrušíme těžce vytvořený a Junákem zafinancovaný projekt „vodáckých stezek“, zavrhneme zástupce vodních skautů v radách všech stupňů a vlastně i hlavního kapitána a celý kapitanát, vždyť nemá oporu v našich předpisech, vždyť nemá žádné kapitány, které by zastupoval a kterým by pomáhal ... oni vodní skauti jsou vlastně jen nedisciplinovaný modrokošiláci, hračičkové a fangličkáři, vodníci, kteří svým konáním vybočují z jinak uniformního Junáka ... nebo jak se vlastně budeme nově jmenovat.**
- **slovo „přístav“ vyjadřuje „jen“ výchovné zaměření jednotky, což není věc principiálně neměnná (a názvy středisek by se měly měnit spíš výjimečně) – Zcela jsme pominuli opovrhující označení „nim“ v druhém důvodu (nás učili, že ONA je KOZA a ONI jsou ...) Ohrazujeme se však velmi výrazně, že „přístav“ vyjadřuje jen výchovné zaměření jednotky. Je mnoho středisek, které ve svém programu mají vodní aktivity, mnohdy bez potřebného vzdělání, vybavení a vodácké praxe. V tomto ohledu programové náplně jsme stejní, co však tyto střediska! nemají, jsou vodácké tradice a způsoby, kterým my v přístavech pracujeme a kterými vychováváme. Sama odlišnost není vadou, ale prostředkem k výchově. Veřejnost i**

orgány místní samosprávy v místech, kde přístavy působí dodnes mnohde nejsou schopni pochopit hierarchické uspořádání naší organizace ... což snad novým občanským zákoníkem bude odstraněno, ale po těch všech letech vysvětlování konečně chápou, co je to ten přístav a co je to to středisko, a věřte, že my tady dole víme o čem mluvíme.

Příležitostí ke zjednodušení je blížící se nutná změna názvu organizace. – již několik let plánovaná změna názvu celé organizace je dobrou příležitostí pro případnou změnu názvu jakékoliv ZOJ, a to jak „přístavu, tak „střediska“. Provedení změny názvu celé organizace je velmi závažným krokem. Jak je doufáme z výše uvedeného více než patrné, nevidíme jediný důvod ke změně názvu ZOJ, které ve svém názvu mají místo „středisko“ „přístav“.

Pokud by některé vodní středisko mělo extrémní zájem zachovat slovo přístav ve svém názvu, bylo by to i do budoucna možné ve formě:

Junák – svaz skautů a skautek ČR (respektive nový název organizace), středisko „5. přístav“ Praha

Věřte, že za vodní skauty plzeňského kraje jednotně deklaruje, že trváme na zachování našeho současného názvu s přihlédnutím k případnému novému názvu organizace. Věříme, že si zasloužíme svou dobrovolnickou činnost vykonávat v duchu skautské myšlenky, vodní cestou a s námořnickými tradicemi i zvyklostmi, a to tak jako doposud, tedy pod křídly našich přístavů! Přestože ctíme jednotnou myšlenku skautingu, odmítáme vrchnostenské zasahování tohoto typu a mrzí nás přístup předkladatele, který dle našeho názoru nepředložil jediný rozumný argument.

VRJ tento návrh na změnu projednala, považuje jej za krok správným směrem a podporuje jej.

Vodní skauti plzeňského kraje návrh této změny ve zrychleném jednání projednali, nepovažují jej za potřebný, zdaleka ne vedený tím správným směrem a důrazně s ním nesouhlasí!

Závěrem nám dovozte otázku: „Dovolí si snad VRJ nebo snad NJ navrhnout, že nový název naší organizace v sobě neponese název „JUNÁK“, nebo jej snad dáme do uvozovek?“

*Ing. Michal Hoznedl, Ph.D., v.r.
kapitán Přístavu „OMAHA“ Plzeň*

*Ing. Pavel Křeček, v.r.
krajský kapitán Plzeňského kraje*

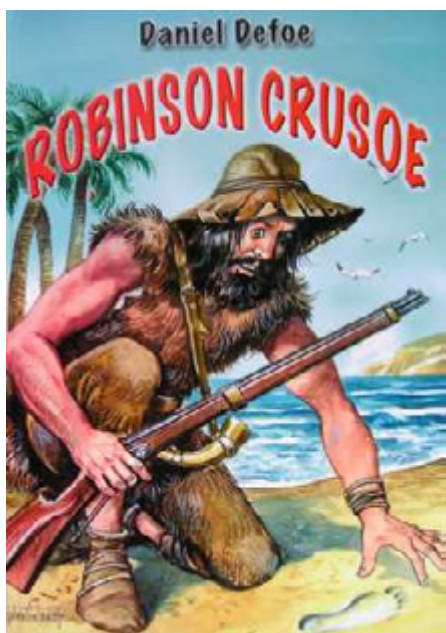
*Mgr., Bc. Lukáš Boubín, v.r.
místopředseda Plzeňského kraje*

Námořnická romantika II

aneb Symbolický rámeček

V eKP 11/2011 jsem se zmínil o titulech vhodných pro tvorbu celoročních her, případně motivaci některých oblastí výchovného systému Junáka zarámovaných námořnickou romantikou vodních skautů. Protože však současná éra elektronických nosičů nenapomáhá souvislému čtení, předkládám vám, abych vás stručně seznámil s obsahem, stručné anotace na úrovni opisovaného středoškolského čtenářského deníku.

Vezír

DANIEL DEFOE : ROBINSON CRUSOE

Autor byl prý sám privatierem (čti: korzárem) a když se seznámil s životem Alexandra Selkirka, napsal filozofující román Dobrodružství Alexandra Selkirka, námořníka z Yorku. Knihu do čtivosti přeložil a převyprávěl Josef Věromír Pleva.

Příběh dal jméno všem, kdo se ocitli odkázáni sami na sebe.

Robinson je námořník, který ztroskotá na neobydleném

ostrově. Chce-li přežít, musí se spolehnout sám na sebe – vystaví si obydlí, pěstuje obilí, zeleninu a kozy. Před indiánskými kanibaly zachrání jejich zajatce, který se pak stane jeho oddaným sluhou (raději uvádějme: přítelem, liší se pouze náboženským vyznáním) s novým jménem Pátek. Robinsonovy znalosti Evropana a Pátkovy dovednosti přírodního člověka pomohou oběma přežít dlouhá léta (u Defoa skoro 30 let, u Plevy reálnějších deset let). Oba jsou zachráněni, když pomohou porazit vzpuru na anglické lodi, která u ostrova přistála).

ROBERT LOUIS STEVENSON: OSTROV POKLADŮ

těž Poklad na ostrově nebo Zlatý ostrov je nejznámější pirátský příběh s pokladem zakopaným na neznámém ostrově. Byl mnohokrát zfilmován a upraven pro rozhlas i divadlo. Motivy z něj se objevují v mnoha jiných knihách.

Mladý Jim Hawkins náhodou získá mapu pokladu kapitána Flinta, o kterou krvavě zápasí skupiny pirátů. Se členy místní honorace se vydá poklad hledat,

zjistí však, že jako posádka lodi Hispaniola najali právě Flintovy piráty vedené jednohým kuchařem Johnem Silverem. Po přistání na ostrově vypukne boj mezi piráty a poctivější částí posádky. Inteligentní a svým způsobem čestný John Silver několikrát Jima uchrání před piráty. Hledání pokladu zkomplikuje pirát Ben Gunn, který měl při jeho ukrytí posmrtně strašit. Poklad je posléze vyzvednut, piráti zanecháni na ostrově a John Silver vzat na palubu jako rukojmí. V jednom z karibských přístavů se však ztratí a jeho příběh zůstává otevřen.

JULES VERNE

Jules Verne se necítil spisovatelem utopických či fantasy příběhů. On psal cestopisy. Mezi nejznámější patří cesta ponorkou (v jeho době už některé pokusy byly úspěšné). Česká vydání verneovek vyšly již v mnoha podobách, ale moderním jazykem je vypráví Ondřej Neff a v knihách s ilustracemi Zdeňka Buriana

DVACET TISÍC MIL POD MOŘEM

V anglických listech se roku 1866 píše o tvoru ohromných rozměrů, který potápí lodě. Profesor Aronnax přijal pozvání na loď Abraham Lincoln, aby tvora prozkoumal. Se sluhou Conseilem se seznámil s harpunářem Nedem Landem. Po mnoha dnech křižování všemi moři a oceány spatří tvora nedaleko lodi. Abraham Lincoln jej začne pronásledovat, ale ten se otočí a lodi prorazí bok. Prof. Aronnax a sluha Conseil spadli do vody, odkud je vyloví harpunář sedící na hřbetě nikoli ryby, ale ponorky, která se však začala potápět! V poslední chvíli byli trosečníci vzati na milost tajuplným kapitánem Nemo. Z jeho ponorky

Nautilus však nesměli nikdy odejít, aby neprozradili její tajemství. Při podmořské plavbě všemi oceány leccos zajímavého vidí (nedokončený Suezský průplav, „mořské lesy“, vrakys poklady), pod polárním ledem se málem udusí a harpunář Ned Land se účastní podmořské výpravy, při které jednomu z námořníků zachrání život. Chce se však za každou cenu dostat na svobodu. To, že Nautilus potápí i civilní lodě, přesvědčí i profesora. V ohromném víru Malström u Norska se Nautilus dostane do potíží, ale jeho tři hosté se v jednom z jeho člunů zachrání a dostanou se na pobřeží. Nautilus a jeho tajuplný kapitán zmizí.

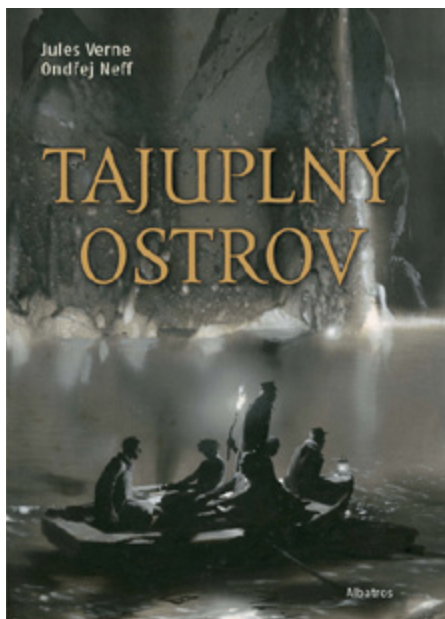

DĚTI KAPITÁNA GRANTA

Posádka jachty Duncan objevila v útrokách uloveného žraloka neúplné listiny obsahující zprávu o ztroskotání lodi Britannia s kapitánem Grantem a posádkou na 37° 11' jižní šířky (údaje o zeměpisné délce scházely). Majitel Duncanu lord Glenarvan se proto vydal s manželkou, dětmi ztraceného kapitána Granta Mary a Robertem, posádkou, roztržitým přírodovědcem na záchrannou výpravu kolem světa po 37. rovnoběžce.

Po strastiplném přechodu And v Jižní Americe zamířila výprava k Austrálii, kde se setkala s Ayrtonem, lodníkem Britannie. Ten je provázek po Austrálii, ale ukázalo se, že je ve skutečnosti vůdcem uprchlých trestanců a výpravu chce oloupit. Na opačném pobřeží Austrálie Duncan nebyl a výprava proto musela na Nový Zéland mezi lidojedy. Po útěku se konečně setkali se ztracenou jachtou, a se zajatým Ayrtonem v podpalubí. Na osamělém ostrově Tabor, kde je padouch Ayrton za trest vysazen, je čirou náhodou objeven hledaný kapitán Grant a jeho dva spolutrosečníci.

Příběh podtrhuje obětavost, statečnost a odvahu dětí hledaného kapitána.

TAJUPLNÝ OSTROV

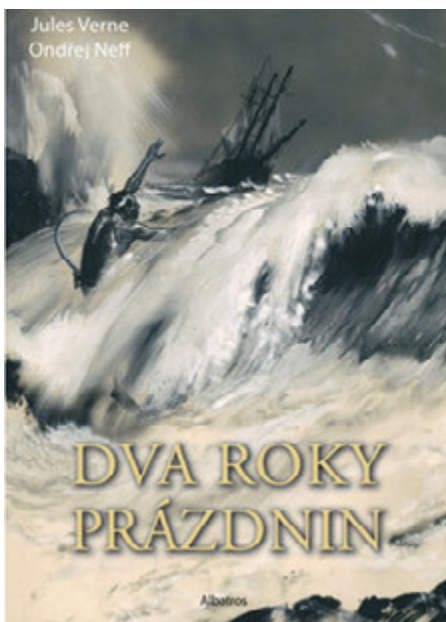
Je průsečíkem předchozích dvou příběhů.

Za války Severu proti Jihu uprchne z obklíčeného Richmondu pětičlenná skupinka uvězněných seveřanů. Vede ji vědec a major Grantovy armády Cyrus Smith, jeho černošský sluha Nab, novinář Gedeon Spilet, námořník Pencroff, patnáctiletý sirotek Herbert Brown a pes Top.

V ukořistěném balónu jižanské armády je vichřice je zažene na opuštěný tichomořský ostrov, který nazvou Lincolnovým. Díky své odvaze, zkušenostem a spolupráci zde vybudují malou kolonii a prožijí mnoho dobrodružství. Náhodně na malém ostrově objeví a zachrání zpustlého trosečníka, kterým je trestanec Ayrton. Jejich pobyt je od počátku doprovázen záhadnými událostmi a při ohrožení neobvyklou pomocí. Tajemným dobrodincem se ukáže být kapitán Nemo, konstruktér a vlastník ponorky Nautilus. Obyvatelům Tajuplného ostrova se prozradí teprve před svou smrtí. Výbuch sopky zničí celý ostrov, trosečníci jsou však v poslední chvíli zachráněni posádkou lodí Duncan, která pluje pro bývalého trestance Ayrtona na nedaleký ostrov. Místo něj zde našla Nemovu informaci o útočišti trosečníků.

DVA ROKY PRÁZDNIN

Napínavý příběh patnácti chlapců, kteří měli vyjet z Nového Zélandu jachtou na prázdninový výlet na moře. Když během příprav k vyplutí odešla posádka na břeh, odplula loď se spícími chlapci nedopatřením na moře. Zde se dostala do prudké bouře a byla jí zahnána až k pobřeží Chile, kde u neobydleného ostrova ztroskotala. Z městských školáků, z nichž nejmladšímu bylo osm a nejstaršímu čtrnáct let, se tak stali robinzoni, odkázaní jen sami na sebe. Jejich prázdninový

výlet se protáhl na dlouhé dva roky. Vybudovali si osadu, kde každý pracoval podle svých sil a schopností. Hrozící roztržka mezi dvěma tábory ukázala potřebu podřídit se nutné kázní. Společně se jim podařilo zvítězit nad skupinou pirátů, která na ostrově přistála. Na svou stranu získali dva dospělí, kteří mezi piráty byli nedobrovolně. Tito zkušený námořníci později chlapcům pomohli k návratu zpět do vlasti.

Velmi přitažlivý titul (kdo by nechtěl mít dva roky prázdnin?) ukazuje sílu skupiny, která je schopna dosáhnout takových výsledků, které by jedinec sám nikdy nedokázal. Obsah je blízký myšlenkám skautingu.

FREDERICK MARRYAT: KORMIDELNÍK VLNOVSKÝ

je tak stará kniha, že je v českém prostředí prakticky vůbec není znám její původní anglický název Masterman Ready. Poprvé vyšla česky už r. 1846 a naši pradědečkové ji dobře znali. Její roztomile naivní čeština tvoří dojem starobylého i autentického vyprávění a jednotlivé příhody lze použít pro táborovou etapovou.

Příběh je klasickou robinzonádou rodiny váženého pana Rolemila (Mr. Seagrave) se čtyřmi dětmi Vilímem (William), Tomáškem (Thomas), Vojtěchem (Albert) a Karličkou (Caroline), černou chůvou Jitkou (Juno). Obchodní koráb Pokojný (Pacific) vedený kapitánem Lanovským (Captain Osborn), prvním kormidelníkem Nevrlým (Macintosh) a kormidelníkem Miloslavem Vlnovským (Masterman Ready) pluje z Evropy do Austrálie. U Mysu Dobré naděje ztroskotá a rodina je prchající posádkou opuštěna. Jedině kormidelník Vlnovský, vzor věrnosti, čestnosti, moudrosti a laskavosti, zůstane a s vrakem dopluje k neobydlenému korálovému ostrovu, kde použije všech svých zkušeností a důmyslu k tomu, aby rodině s pomocí dospělých zařídil bezpečný pobyt. V závěru je rodina zachráněna, ale Vlnovský předtím obětuje svůj život v boji proti domorodcům.

JOHAN FABRICIUS: PLAVČÍCI KAPITÁNA BONTEKOE A

Dobrodružný příběh z romantického 17. století (odehrává se v letech 1619 až 1621) vypráví o dobrodružství čtyř nizozemských chlapců, kteří se jako plavčíci zúčastnili plavby obchodní holandské lodi Nový Hoorn do východní Indie pod vedením kapitána Willema Ysbrandtszoon Bontekoea (1587–1657), který je skutečnou historickou postavou.

Rolf je sirotek, poněkud nepřístupný a velmi nerad mluvící o své rodině, Hajo touží se stát námořníkem, Harmen pluje již podruhé a proto vystupuje jako zkušený námořník, Padde je poněkud obtloustlý smolař. Na příběhu těchto chlapců poznáme nejprve život v Holandsku v době, kdy u nás začínala třicetiletá válka. Na počátku se dozvíme se například o cestování po zamrzlých kanálech, později poznáme těžkou práci a špatné podmínky (kupř. kurděje) na lodích. Chlapci zažijí požár i ztroskotání lodi a ve druhé části románu se musejí o sami sebe postarat v indonéské džungli.

Námět může skloubit vodáckou i pěší romantiku.

HERMAN MELVILLE: BÍLÁ VELRYBA

je velmi známý román, jehož autor byl sám velrybářem.

Na palubu velrybářské lodi Pequod přichází mladík Izrael, přestože byl varován starým námořníkem Eliášem. Se svým přítelem Kvíkvegem, polynéským harpunářem poznává kapitána Achaba, který je posedlý pronásledováním příznačné bílé velryby Moby Dick, která ho kdysi připravila o nohu (Moby Dick vlastně není velryba, ale ohromný vorvaň albin). Přes všechna varování a zlá znamení, špatné počasí a nevoli posádky kapitán Achab bílou velrybu pronásleduje. V okamžiku, kdy ji dostihne a

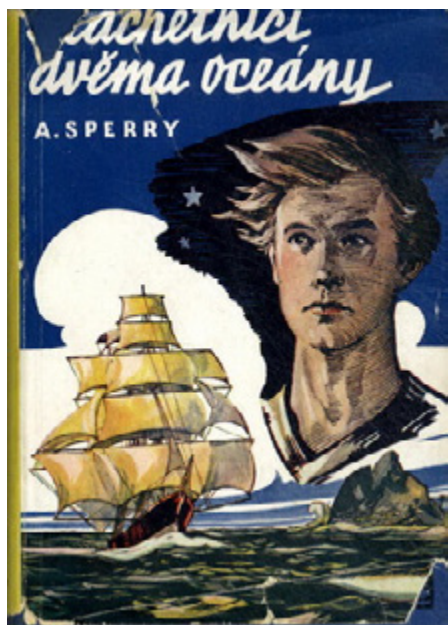

konečně harpunuje, sám zahyne a s ním celá posádka, protože Moby Dick ohromnou silou narazí do Pequodu a loď potopí.

Příběh je trochu pochmurný, ale věrně popisuje život velrybářů. Autor knihu nepovažoval za dokončenou.

Lze využít při hrách na ochranu přírodního prostředí, popisu aktivit hnutí Greenpeace apod.

ARMSTRONG SPERRY: PLACHETNÍCI DVĚMA OCEÁNY

Dobrodružství malého plavčíka
Děj se odehrává v době největší slávy. čajových kliprů a je

inspirován příběhem skutečného amerického trojstěžníku Flying Cloud, v knize důsledně Letící oblak, který v době kalifornské zlaté horečky již při své první plavbě r. 1851 vytvořil na trase z New Yorku do San Franciska kolem mysu Hoorn rekord časem 89 dnů a 21 hodin, o dva roky jej zlepšil o 13 hodin a držel více než 130 let až do roku 1989.

Plavčík Enoch Thacher sleduje stavbu Letícího oblaku v Bostonu, jeho spuštění na moře a slavné prvé plavby se zúčastní jako jeden z nejmladších členů posádky. Prožívá přátelství i nepřátelství v různorodé skupině námořníků, prožije námořní křest, bouři, pokus o vzpouřu, ztrátu kamaráda. S nasazením zdraví i života uhasí požár hrozící zničit loď.

Kniha vyšla v češtině již v r. 1946, ale stále se objevuje na knižních aukcích.

Autorovy působivé černobílé ilustrace a věrný popis takeláže klipru, tradic, zvyklosti a každodenního života námořníků 19. století inspiruje ke hře na palubu.

VÍTĚZSLAV KOCOUREK: VZPOURA NA LODI BOUNTY

Skutečný příběh nejslavnější

vzpouřy z pohledu kadeta Petera Heywooda.

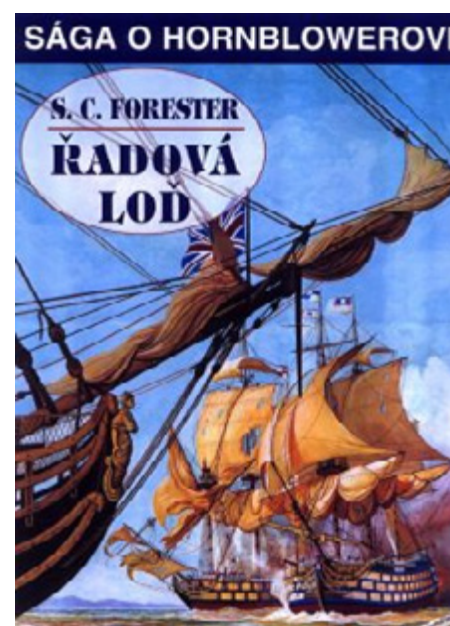
Aspirant na důstojníka se roku 1787 setkává se všemi svízelemi pobytu na lodi, od mořské nemoci až po trestání neposlušných námořníků. Loď měla pod vedením kapitána Williama Bligha doplout na Tahiti pro sazenice chlebovníků jako obživy otroků.

Při nuceném několikaměsíčním pobytu na Tahiti posádka zlenivěla a byla kapitánem zle trestána. To vyvolalo vzpouřu vedenou poručíkem Fletcherem Christianem. Kapitán Bligh s věrnými byl vysazen do malého člunu na moři. Peter Heywood se vzpouřy nezúčastnil, ale také nebyl vysazen do člunu s kapitánem. Bounty namířila zpět na Tahiti, kde někteří vystoupili, někteří odpluli do nedohledna.

Po dvou letech na Tahiti připlula trestná výprava, neboť kapitán Bligh po 3 600 námořních milích doplul to přístavu na Timoru. Heywood je s ostatními odsouzen k smrti, ale nakonec pro mladý věk a nezkušenost omilostněn.

CECIL SCOTT FORESTER: KADET HORNBLOWER

Autor, mj. britský válečný dopisovatel ze španělské občanské války, z Československa v období zahrnujícím podepsání

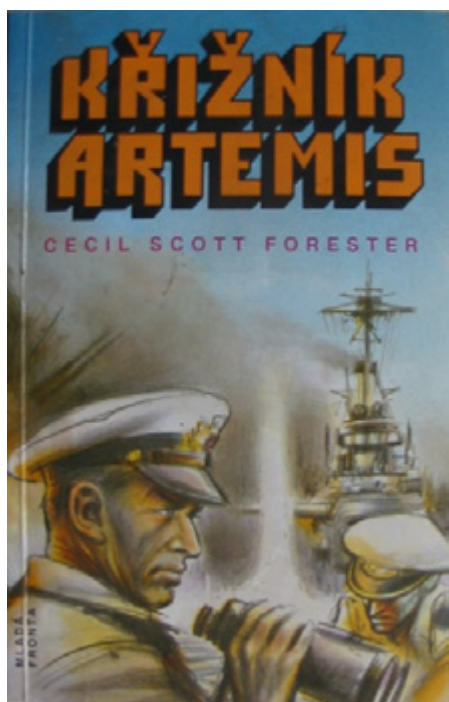

Mnichovské dohody, z druhé světové války na lodích britských i amerických, napsal rozsáhlý soubor jedenácti historických románů o námořním důstojníku Horatio Hornblowerovi. Svou ságu psal od prostředka, od příběhů schopného kapitána se vracel k době jeho kadetských začátků a pak zase postupoval ke konci úspěšné kariéry v hodnosti admirála s titulem lorda.

Sága zahrnuje období napoleonských válek. Série zfilmovaných příběhů se čas od času objevuje na našich obrazovkách.

Česky vyšly v letech 1947-49 jen čtyři díly, v r. 2001 díl Šťastný návrat a Řadová loď. Jak televizní díly, tak i tyto pouhé dva svazky věrně seznamují s námořnickými reáliemi začátku 19. století, včetně vyobrazení jachtařských reálií a názvosloví na předsádkách.

CECIL SCOTT FORESTER:

KŘIŽNÍK ARTEMIS

V originále jen The Ship. Tentýž autor popisuje strhujícím způsobem život na britském lehkém křižníku ve Středomoří. Líčí průnik zásobovacího konvoje na Maltu počátkem roku 1942, který vyvrcholil bitvou u Syrty,

kde skupina britských lehkých křižníků a torpedoborců převahou taktického umění odrazila útok zdrcující přesily italských bitevních lodí a těžkých křižníků.

Celý román Křižník Artemis vypráví o několik hodin trvající srážce britského a italského loďstva ve Středozemním moři. Žádná loď není potopena, přesto jde -- podle autora -- o rozhodující bitvu druhé světové války. Kniha velmi zasvěceným způsobem popisuje způsob velení a řízení, vysokou profesionalitu a skvělou taktiku britského námořnictva. Uvádí i strategické a historické souvislosti této operace.

NYNÍ NĚKOLIK TITULŮ, KTERÉ MOHOU PŘÍMOU INSPIRACÍ, JAK SI HRÁT.

COLFER EOIN: LEGENDA O ZUBECH KAPITÁNA KRÁKORY

Duch zlotřilého krvežíznivého piráta kapitána Krákory si nedá pokoj, dokud se nepomstí plavčíkovi, kterému před mnoha lety naletěl. A pokud ho nenajde, spokojí se s jakýmkoli jiným devítiletým klukem... Aspoň to tak tvrdí Marty, starší brácha devítiletého Ira Willa. Ten si z toho nic nedělá, přestože je jediný devítiletý kluk široko daleko,

přestože v noci slyší strašidelné úpění a přestože skály známé jako Zuby kapitána Krákory v temnotě podivně světélkují. Kapitán Vrána je totiž jen jeden z dalších Martyho děsivých výmyslů. Anebo snad ne?

FRANTIŠEK PILAŘ: DÝMKA STRÝCE BONIFÁCE

Branický chlapec František Pařízek žije mezi pražskými převozníky, pronajímateli lodiček a vůbec lidmi od vody. Jeho strýc Bonifác byl stejně jako děda Jack námořním kapitánem a Františkovi vypráví své podivuhodné příhody. Za jedné jarní povodně František podlehne fantazii a na spláchnuté rodinné chatě dopluje až do Hamburku, kde nastoupí na loď Santa Lucie, se kterou podnikne honbu za pokladem, střety s piráty i život na pustém ostrově. Divoká plavba končí opět u Vltavy, jejíž hladina mezitím opadla.

JAROSLAV NOVÁK: HOŠI NA ŘECE

Normální kluci, dvojčata Sába a Dáňa, si zpestřují dny putovního tábora mírně lehkovážným psaním deníku, vymyšlením příběhů i pohádek. Protože něco opravdu zkreslují vlastními dojmy a romantikou, je deník doplňován zápisy dalších členů oddílu, které však nejsou o nic méně rozvernější.

Deník z vodáckého putování po Lužnici a Vltavě je psán za slunce

i deště, ve stanu i na pramici. Původně byl určen jen pro Dáňu a Sámu, posléze pro oddíl, rozhodně ne pro dospělé a už vůbec ne pro rodiče.

Přestože tato úsměvná knížka z pera legendárního Braťky popisuje radosti a strasti vodáckého skautského oddílu někdy kolem roku 1947, může být stálou inspirací pro kapitány i členy oddílů. Ostatně mám dojem, že některé uvedené příhody si pražská Pětka vypráví dodnes.

ZA NEJLEPŠÍ POVAŽUJI PŘÍBĚHY VLAŠTOVEK A AMAZONEK, KTERÉ NAPSAL BRITSKÝ SPISOVATEL ARTUR RANSOME. VE VŠECH POPISUJE PARTY DĚTÍ Z TZV. JEZERNÍ OBLASTI SEVEROZÁPADNÍ ANGLIE, KTERÉ SI SVÉ REÁLNÉ PRAZDNINOVÉ PŘÍBĚHY RÁMUJÍ ROMANTIKOU NÁMOŘNÍCH DOBRODRUŽSTVÍ. JE TO PŘESNĚ TAK, JAKO KDYŽ SI NA NÁMOŘNÍKY HRAJEME NA ORLÍKU NEBO NA HARTĚ.

BOJ O OSTROV NEBO V JINÉM PŘEKLADU VLAŠTOVKY A AMAZONKY

je prvním dílem o prázdninových dobrodružstvích dvou dětských sourozeneckých skupin, které se nazývají Vlaštovky a Amazonky. Prázdninová hra u jednoho z jezer se změní s přispěním dětské fantazie na boj o malý ostrov, který leží uprostřed jezera. Mezi dětmi se tak zrodí přátelství na mnoho let. Autor dále vypráví o životě ve stanovém táboře, o boji s pirátem kapitánem Flintem (strýc Amazonek), o plachtění na jezeře a o celé řadě dalších příhod.

TROSEČNÍCI Z VLAŠTOVKY NEBO ÚDOLÍ VLAŠTOVKY

Amazonkám přijela na návštěvu staromódní teta a kvůli ní si nesmějí hrát na piráty. Vlaštovky přišly o loď, proto si hrají na souši, kupř. zdolávají horu Kančenžangu (blízký kopec) a setkávají se s pirátským kapitánem Flintem (strýcem Amazonek) a tajemnou postavou vysloužilého námořníky Petra Kachny (původně vymyšlenou jednou z Vlaštovek).

PETR KACHNA

je fantastický příběh, který si vymyslela Titty Walkerová. Naši hrdinové se v něm vydají s oživlým vysloužilým námořníkem Petrem Kachnou a se strýčkem Jimem alias kapitánem Flintem ve škuneru Divoká kočka na širé moře. Protože Petr Kachna ví, kde je uložen poklad, je Divoká kočka pronásledována plachetnicí Zmije, obsazené piráty v čele s kapitánem Černým Jackem.

ZAMRZLÁ LOĎ KAPITÁNA FLINTA ČI ZIMNÍ PRAZDNINY

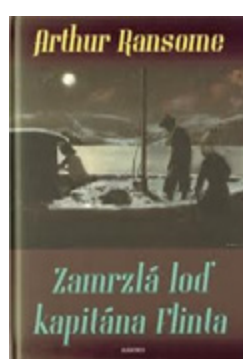
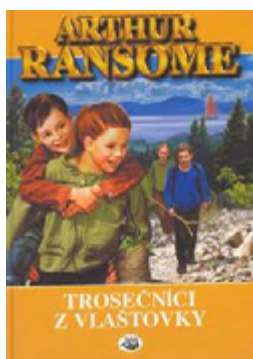
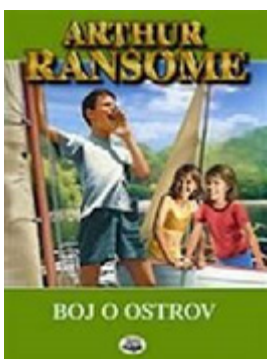
se odehrává v zimě. Dva noví hrdinové – sourozenci Dick a Doroška přijeli na týden zimních prázdnin na statek u jezera, kde spřátelí s Vlaštovkami a Amazonkami. Díky karanténě se zimní prázdniny protáhnou, takže se z dětí snadno stanou polárníci a z houseboat strýčka Jima alias kapitána Flinta loď Fram. Po mnoha dobrodružstvích dosáhnou „severního pólu“ - nejvzdálenějšího zálivu jezera.

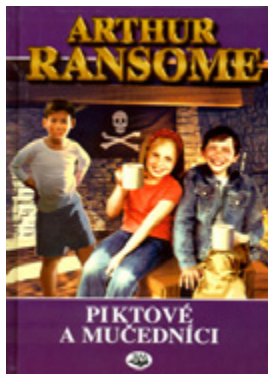
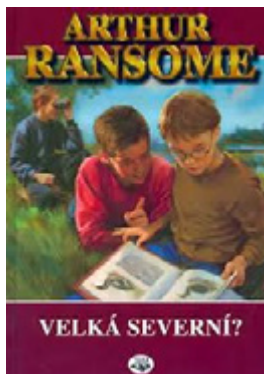
KLUB LYSEK

Dick a Doroška se o velikonočních prázdninách v Norfolku setkávají s námořníkem Tomem, který s dvojčaty Levkou a Pravkou a několika dalšími dětmi založil Klub Lysek. Ten má za cíl chránit hnízdicí lisky a další ptáky, a to zejména před Hrubíány, což je bezohledná skupina mladých hejsků, tvořících posádku motorového člunu Margoletta.

HOLUBÍ POŠTA

Vlaštovky, Amazonky a sourozenci Dick a Doroška se vydávají se do hor hledat v opuštěných štolách naleziště zlata, přičemž spojení mezi jejich stanovým táborem a domovem jim zajišťuje holubí pošta. Ve zdánlivě vyschlém kraji se jim podaří najít vodní pramen, pro zpracování zlata se snaží postavit vysokou pec. Příběh je i trochu detektivní, protože po vřesovišti se pohybuje podezřelá osoba.

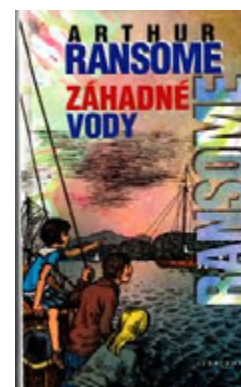
VELKÁ SEVERNÍ?

Vlaštovky, Amazonky a Dick i Dorotka Collumovi se plaví na moři s kapitánem Flintem na lodi Lachtan. Na jednom z ostrovů Vnějších Hebrid se dostanou se do konfliktu s místním sběratelem vajec. Na ostrově se totiž objevila potáplice lední (v Anglii zvaná velká severní potáplice), která by zde podle ornitologických knih hnízdit neměla, a bezohledný (a nakonec neúspěšný) sběratel má v úmyslu vzácné ptáky zastřelit a vybrat jim z hnízda vejce.

KNIHY ARTHURA RANSOMA (JEŠTĚ NECHTĚLIJSMENAMOŘE, ZÁHADNÉ VODY, VELKÁ ŠESTKA, SLEČNA LEE, PIKTOVÉ A MUČEDNÍCI ANEB NAPROSTO NEVÍTANÁ NÁVŠTĚVA) A NEDOKONČENÝ LYSKY NA SEVERU) JSOU SKORO PŘÍMÝM NÁVODEM K DOBRODRUŽSTVÍM, KTERÁ MOHOU V JINÝCH KULISÁCH PROŽÍVAT I ČESKÉ DĚTI.

V listopadu vyšla tato knížka milovníka příhod Vlaštovek a Amazonek.

Autor se vydává po stopách hrdinů knížek Arthura Ransome, navštívil ostrov Divokých koček a další známá místa z příběhů Vlaštovek a Amazonek.

LAKE DISTRIKT SE DÍKY RANSOMOVÝM KNIHÁM STAL TURISTICKOU ATRAKCÍ

Nebojte se velkých věcí, Think Big!

Nadace O2 společně s Nadací rozvoje občanské společnosti vyhlásují dvakrát do roka projekt s názvem Think Big. Projekt pro skupinu mladých lidí do 26 let, kteří kolem sebe chtějí změnit život k lepšímu. Think Big jim pak k právě tomu poskytne nejen motivaci, podporu a vzdělávání, ale také finanční částku až 70 000 na realizaci svého projektu.

FOTO ARCHIV O2 THINKBIG

JAK JSME SE K TOMU DOSTALI

Myslím, že to bylo někdy v květnu minulého roku (2012), kdy jsem v e-mailech od Joudy zaznamenal první zmínku o tom, že bychom se mohli zúčastnit programu ThinkBig. Aniž bychom pořádně tušili, o co jde, začali jsme dávat dohromady projekt. Museli jsme být alespoň tři, všichni mladší 26ti let a strop pro nás byla částka 70 000,- Kč. Za velkého příspěví Joudy jsme dali dohromady projekt s názvem Vzhůru na palubu. Tři akce pro děti a mládež z našeho města a okolí s cílem seznámit je s netradičním způsobem trávení volného času.

Když o tom tak přemýšlím zpětně, tak bych si rozhodně na tu přihlášku nechal více času. Přece jenom položky jako anotace, popis, cíle, milníky a rozpočet projektu jsme ve velkém nadšení nadhodili jenom na základě pár předchozích akcí. Navíc jsme potřebovali stihnout přihlášku podat. To se sice povedlo, ale i tak bych se nad další přihlášku daleko více zamyslel.

Po prázdninách, k našemu překvapení, jsme dostali

informaci o tom, že náš projekt byl vybrán a že z celkové částky 70 000,- Kč, o kterou jsme žádali, dostaneme „jenom“ 59 500,- Kč. S žádným podobným projektem, u kterého bychom mohli získat takovou částku, jsme neměli zkušenost. A tak jsme ani moc nepředpokládali, že dotaci získáme. Ale stalo se. Teprve nyní nám opravdu došlo, jak si budeme muset máknout. Byl konec prázdnin. A tu dobu jsme řešili úplně jiné věci a na projekt se pozapomnělo. Nyní bylo třeba vše zjistit znovu. Co a jak se bude dít, kde jsou informace a jak se k nim dostanu, co vše je potřeba zařídit, připravit, opatřit. Naštěstí začali poměrně pravidelně chodit e-maily s informacemi od nadace. Věděli jsme tak, že nám přijdou smlouvy k podpisu a co a jak s nimi. Další informace následovali o povinném školení v Poslově mlýně v Doksech a že si máme vybrat jeden ze tří možných třídních termínů.

Z prvotního šoku, že náš projekt vybrali, jsme se naštěstí dostali poměrně rychle. Seznámil jsem se a podepsal jsem tedy smlouvy a zpátky je odeslal. Museli jsme se seznámit i s mediálními pravidly propagace. Byly poměrně striktní, na všem muselo být logo projektu Think Big. A vybrali jsme si termín 11. – 13. října (čtvrtek - sobota) pro povinné školení v Poslově Mlýně u Doks. Výběr poměrně náročný, protože museli být přítomni všichni členové týmu a lepší termíny byly hned pryč.

Znovu a znovu jsme se seznamovali a procházeli si to, co jsme to vlastně do toho projektu napsali a jak ho vlastně nazvali (což se nám při vstupu do autobusu jedoucího směrem Doksy málem vymstilo – museli jsme nahlásit jméno a číslo projektu). Ale odjeli jsme.

Důležité informace:

- neformální skupina mladých osob
- 13 – 26 let
- tým minimálně 3 osob
- 10 – 70 tisíc na realizaci projektu
- workshopy a vzdělávání
- telekomunikační balíček O2 Telefónica
- realizace projektu je v období 6ti měsíců

VZDĚLÁVÁNÍ V DOKSECH

Ze vzdělávacího kurzu v Doksech jsme měli trochu obavy. Netušili jsme, co nás bude čekat, kdo to bude organizovat a jak to vlastně celé bude vypadat. Naději tomu dávalo jenom pár kusých informací, které jsem měl od kamaráda, jenž už jednu výzvu absolvoval.

Úvodní schůzka po příjezdu ale všechny naše pochyby rozehnala. Celé vzdělávání totiž organizovala Prázdninová škola Lipnice! A navíc ubytování i jídlo bylo výborné. Hned první den jsme byli rozděleni do malých skupin podle zaměření projektů a každé skupině se věnoval vlastní lektor. V průběhu dalších dnů jsme tak ve skupině zažili masové soutěže, kdy předváděla nebo prováděla zadanou aktivitu celá skupina, ale i zapojení se jako jednotlivci mezi

FOTO ARCHIV O2 THINKBIG

sebou uvnitř skupiny. Navíc jsme každý měli možnost účastnit se 5ti školení z celkového výběru asi 30ti možností. A tak jsme mohli projít kurzem asertivity, psychologie, grafiky a reklamy a dalších. A všechno na velmi slušné úrovni.

Jestli nám do teď chyběla motivace a na všechno jsme čuměli jako vyorané myši, tak po tomhle už jsme věděli vše a s chutí jsme šli do toho. Protože za 14 dní na to jsme si neprozřetelně naplánovali akci Opičí cirkus (lanové aktivity na Kmochově ostrově).

FOTO ADAM BLAŠČÍK

NĚCO MÁLO K PROJEKTU

Realizace samotných akcí byla stejně náročná nebo možná i náročnější jako čehokoli jiného. Každou akci si vzal na triko jeden z nás a podle toho tomu vždycky šéfoval. Lanové aktivity proběhly velmi v klidu a pohodě. Pár týdnů na to následovala Lampionová plavba, která už byla výrazně náročnější hlavně kvůli dopravě lodí. Zde nám ale hodně pomohli vodní skauti z Poděbrad. Navíc nastalo mírné pochybení s reprodukcí hudby, ale vše prošlo bez většího přerušení. Poslední akce byla na přípravu a logistiku nejnáročnější. Ale díky

dobré organizaci a plánování se vše dobře povedlo a akci Po stopách kolínských strašidel si tak zapamatovalo mnoho dětí a rodičů. Tím defacto skončila realizační část.

Celá částka dotace mi byla složena na účet někdy kolem doby kurzu v Doksech. Od té doby už bylo nutno si výrazně hlídat a evidovat útraty na projekt. V průběhu celého projektu bylo nutné sbírat veškeré doklady a do webového systému projektu Think Big evidovat veškeré útraty, které byly s projektem spojeny. Navíc po utracení zhruba poloviny částky bylo nutno odeslat doklady vedení Think Big. Pokud si v tom člověk držel přehled tak to nebylo složitější než vést peníze na táboře. Museli jsme se s útratami držet +- v námi vytyčeném rozpočtu, ale po domluvě s vedením se dalo s rozpočtem hýbat, což byla výhoda.

Evidencí peněz souvisela taktéž i evidence mediální. Do systému bylo tak třeba zaznamenávat nejen data samotných akcí s minimálním 14ti denním předstihem, ale bylo potřeba psát i články na blog svého projektu a celý ho medializovat. Založit účet na facebooku či twitteru, oslovit místní novináře a televizi, rozvést a rozlepit letáky a třeba i mít hlášení v rozhlase. A to vše samozřejmě s nutným logem nebo zmínkou o Think Big.

Vytyčené cíle projektu se nám dařilo tak, jak jsme si předsevzali. Získaná dotace nám v tom výrazně pomohlo, protože jsme si najednou mohli dovolit

prostředky a nástroje, o kterých bychom normálně dlouze rokovali, jestli si to můžeme dovolit. Lidem se tak výrazně lépe při realizaci pracovalo. Ač každý dělal vše zadarmo, tak konečně byly pořádné prostředky na realizaci.

KDO ZATÍM STOJÍ

Projekt a realizace vypadá jistě náročně, ale na všechno měli nějakou radu lidé z Nadace rozvoje občanské společnosti, která Think Big zaštiťuje po organizační a účetní stránce. Jakýkoli dotaz ochotně zodpověděli či pomohli s papírováním a změnou rozpočtu a dalšími věcmi při realizaci. Komunikace s nimi byla radost, i když každou provedenou změnu ve webovém systému bylo třeba s nimi konzultovat.

Po odeslání všech dokladů a vyplnění závěrečné zprávy, která shrnovala jak přínosy projektu, tak i osobní a občanské obohacení, už jsme jenom netrpělivě čekali, jestli je vše správně. V lednu nového roku 2013 jsme se dočkali a tak vše bylo v pořádku schváleno a na účet zaslán doplatek (zbylých 10 %) zbylých peněz.

A PODĚKOVÁNÍ ZÁVĚREM

Jako účastníci projektu Think Big jsme byli sice jenom tři, Slunda, Ďobek a Tučňák, ale nebyť velkého počtu lidí, kteří nám pomáhali s realizací, bychom nic nezrealizovali. Velké díky tak patří hlavně Joudovi, Vočkovi, Florencovi, Márovi, Adamovi, Motejlovi, Obelovi, Skobovi, Makyně, Andree, Kůzleti a té spoustě dalších, kteří se na akcích objevili, pomohli, podali, slovem potěšili nebo jenom poděkovali za to, co děláme.

Máte-li možnosti a chuť, jděte do toho. Možnosti realizace projektů jsou nekonečně široké. Nebuďte přizemní, zkuste něco nového, přemýšlejte o velkých věcech, zkrátka: **THINK BIG!**

Tomáš „Slunda“ Litera
tomaslitera@hotmail.com

Odkazy:

<http://kolinsky.denik.cz/galerie/strasidla-zaplnila-namesti.html>

<http://www.poutnicikolin.cz/vzhuru-na-palubu/>

<http://www.poutnicikolin.cz/opici-cirkus-think-big-projekt/>

<http://www.poutnicikolin.cz/lampionova-plavba-think-big-projekt/>

<http://www.poutnicikolin.cz/po-stopach-kolinskych-strasidel-projekt-think-big/>

<http://www.o2thinkbig.cz/projekty/detail/2103>

Článek i s kompletním náhledem do rozpočtu a závěrečné zprávy na této adrese:

<http://www.poutnicikolin.cz/nebojte-se-velkych-veci-think-big/>

Námořní akademie

A-HOJ!

Celému vodnímu i nevodnímu světu na vědomost se dává, že Její Veličenstvo, britská královna, se opět rozhodla otevřít přístup na palubu své školní lodi Walrus, a to právě pro vás, zážitků a vzdělání chtivé rovery!

Že nevíte, o co se jedná? Přeci o další ročník vodáckého čekatelského lesního kurzu Námořní akademie, ovšem nejen

pro vodáky.

Jelikož právě čtete elektronickou kapitánskou poštu, dovolím si, jménem Jejího Veličenstva, nabídnout náborové video.

<http://youtu.be/3Aslq02l5nM>

Námořní akademie se skládá z 10denní letní části a dvou podzimních víkendů, přičemž na druhém z nich bude všem umožněno skládat čekatelskou zkoušku.

Oproti jiným čekatelským kurzům se na NA věnujeme také aktivitám na vodě a ve vodě, celý kurz je motivován do výcviku kadetů na palubě školní lodi, pod vedení zkušenějších bocmanů a také ostřílených mořských vlků, důstojníků. Tito vás budou provázet celou cestu za

čekatelskou zkouškou, pomohou vám zjistit, jak vlastně jednáte ve stresu, v těžkých situacích, ve chvílích, kdy je potřeba se rychle rozhodnout, jakou roli hrajete ve skupině, ale zároveň se dozvíte spoustu nových a užitečných informací a především, získáte přátelství, která trvají, protože takoveto zážitky lidi opravdu spojí.

Podářilo se nám vás zaujmout?

Pak neváhejte a navštivte naše internetové stránky namorniakademie.skauting.cz, kde v sekci Pro uchazeče naleznete také přihlášku a více informací.

Těšíme se na vás, tak neváhejte a přihlašte se, kapacita kurzu je omezená!

*Za celý přípravný tým NA,
Meruňka*

Betlémské světlo 2012 v Ostravě

FOTO ARCHIV ESKADRA OSTRAVA

Oficiálně ho měli skautští kurýři k nám dopravit v sobotu 22. 12. po deváté hodině.

Ale poprvé se letos stalo, že firma, která se rozhodla finančně podpořit ORJ, požádala o světýlko pro své zaměstnance. Ti si ho chtěli odnést z práce domů ve čtvrtek, což byl pro některé z nich jejich poslední pracovní den.

Sponzorům je záhodno vyhovět, takže jsme si ho z Brna do Ostravy přivezli sami o pět dní dřív.

A hned se ukázalo, že to má další výhody:

1. Světýlko jsme hned druhý den představili na vánočním koncertě pořádaném porubským obecním úřadem. Vysvětlili jsme návštěvníkům, jak světýlko dorazilo až do Ostravy, jeho poslání, oznámili odkud si ho občané mohou donést domů a jménem porubských skautů popřáli všem šťastné a veselé svátky.

2. Jako každoročně jsme světýlko roznesli na zastupitelstva a díky tomu, že jsme ho měli dříve, jsme mohli začít od brzkého pátečního rána, tj. v poslední úřední den. Že se to všem zamlouvalo, je nasnadě.

V neděli před Štědrým dnem si ho pak mohli občané připálit a odnést domů od dvou stánků v Ostravě - Porubě.

Náš dívčí oddíl jako každoročně s ním navštívil seniory v penzionu Slunečnice.

Z výše uvedeného vyplývá, že příští rok požádáme, aby skautští kurýři z Brna přijeli se světýlkem dříve.

Sten, Eskadra Ostrava

HOPRMOS

Hnutí odporu proti reakčním manželkám oldskautů

1. **Ženu – potažmo manželku ani květinou neuhodíš**
2. **Buď lstivý**
(daleko lepší než bití je lest)
3. **Buď chytrý**
(lepší než tři lsti je jedna chytrost)
4. **Buď mlčenlivý**
(Lepší než vyřčená chytrost je půlhodinové mlčení)
5. **Buď velkorysý**
(po půlhodině mlčení vyslov pokus o smír)
6. **Buď tvrdý**
(Nedojde-li ke smíru, obrať se na HOPRMOS)
7. **Buď poslušný**
(Veškeré rady HOPRMOSu přesně proved)
8. **Buď tolerantní**
(v případě neúspěchu není vinen HOPRMOS, ale manželka)
9. **Buď veselé myslí**
(kde nepomůže zákrok HOPRMOS, tam není pomoci. Násilí nelze použít, protože ženu ani květinou neuhodíš (leč ve velmi výjimečných případech))

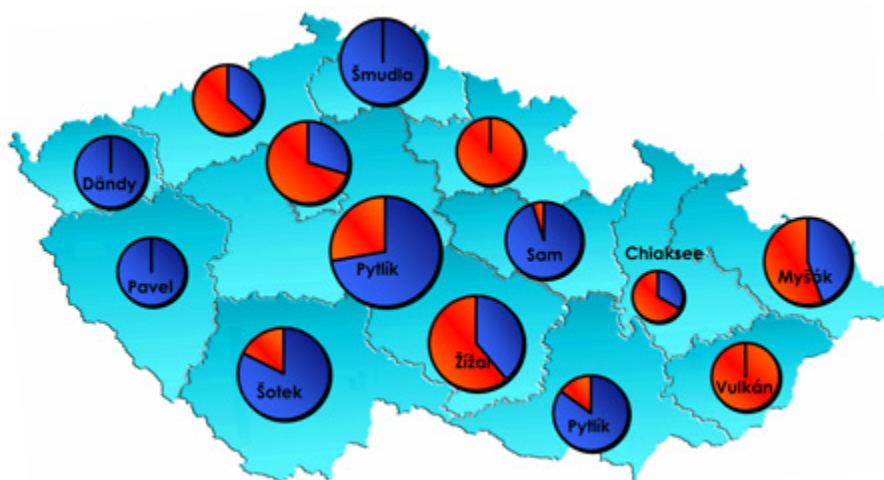

Vodácké desetikoruny za rok 2012

„Vodáckou desetikorunu“, zvláštní příspěvek na provoz Sítě VS, odesílá přístav VS nebo oddíl VS prostřednictvím svého střediska po registraci, zpravidla do jarního srazu. Příspěvky ve výši 10 Kč za registrovaného člena se posílají na účet KVS 2300183549/2010 pod variabilním symbolem (pro rok 2013) 93xxxxy, kde xxxxy je číselný kód označující číslo okresu a přístavu (střediska). V případě platby za více předchozích let je variabilní symbol 90xxxxy.

Příspěvky je možné zaplatit i hotově na srazech kapitánů.

Za všechny „vodácké desetikoruny“ zaslané v duchu hesla „vodáci sobě“ děkujeme.

Stav zaplacených zvláštních příspěvků za rok 2012: kruhové grafy ukazují podíl zaplacených a nezaplacených příspěvků v kraji. Modré pole označuje příspěvky zaplacené, červené nezaplacené.

Děkujeme všem oddílům!

Zvláštní příspěvky na činnost KVS zasílejte na účet KVS 2300183549/2010 (FIO banka a.s.) pod variabilním symbolem (pro rok 2013) 93xxxxy, kde xxxxy je číselný kód označující číslo okresu a přístavu (střediska).

Mokr  dějiny zem  Koruny  esk 

VII.  ast: NA PO ATKU BYLA S L

Fransk  král Ludvík IV. Zvan  D t  vydal po atkem 10. století v Rasselstatten u celn  řad s odvoláním na star  praxi za králů Ludvíka Němce (843 – 876) a Markomana (876 – 887), tj. z doby rozkvětu Velkomoravsk   r e.

V poped  zájmu celého celního řadu je s l. Stačilo, aby obchodníci  adn  zaplatili ze soli a t m získávali svobodu obchodování s dal m zboz m, z n hoz  už platit nemuseli. T m dal m zboz m, vezen m asi v protisměru dopravy soli, byli hlavn  otroci, kon  a vosk.

Vedle volských potahů se k dopravě soli pouz valy hlavn  vodní cesty, p edev m Labe a Dunaj s p itoky.  adn  soln  loď

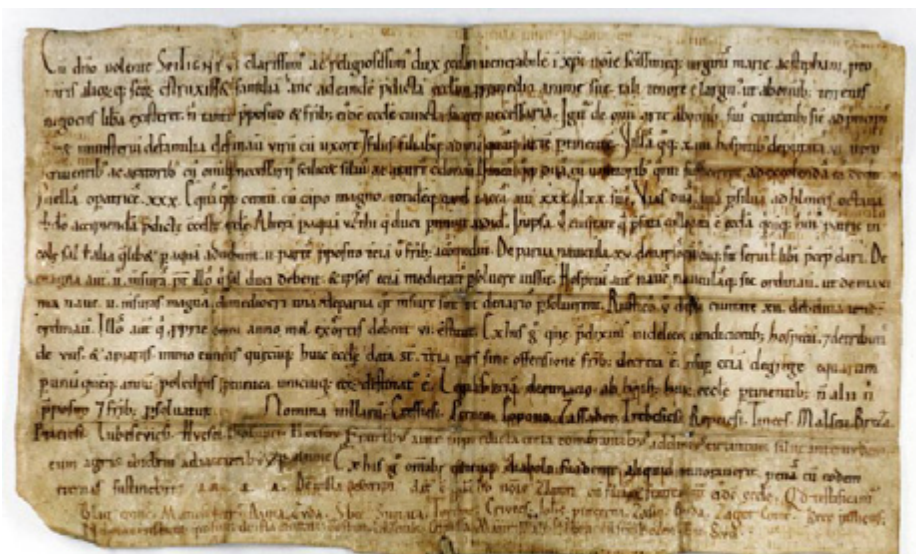
(navis legitima, navis salinaria) měla posádku tři muz . S l se sm la nakupovat a l dovat jen na stanovených solných trz st ch a ve stanovenou dobu. Za 1 solidus cla mohly lodi plout až na Moravu a odtud p iv zet zpět zboz  bezceln .

Nejstar  doklad o existenci lod  na Labi je popis tazen  Karla Velikého proti polabsk m Slovanům, kde se kronikáři zmiňují o časti vojska dopravovaného od p imo i proti proudu až k Magdeburku. Je velmi pravd podobn , ze i Slovan  měli na Labi sv  plavidla.

Zakladac  listina kapituly litom r ck  z r. 1057 ulozen  ve Státním archivu v Litom r c ch je prv n  dokument o plavb v Čechách. Sptyhnlv II. dal v Litom r c ch

vystavět kostel s kapitulou, měla posádku tři muz . S l se sm la nakupovat a l dovat jen na stanovených solných trz st ch a ve stanovenou dobu. Za 1 solidus cla mohly lodi plout až na Moravu a odtud p iv zet zpět zboz  bezceln .

Listina zachycuje tři velikostn  typy plavidel: mal  lodička (navinula parva), loď st edn  (navis mediocris) a velk  loď (navis maxima). Mal  loď měla nosnost asi 15 centů, st edn  20 a velk  asi 40 centů včetně posádky.

Češi raného feudalismu nebyli  adn  pirátů, bohat y i nebo J no i i, ovšem na obchodu se solí se dovedli slu n  přiživovat. Dnešní stánkaři u hraničních přechodů a na dálničních odpo ivadlech jsou často p im y mi potomky kramář, kte i na svých lodičkách  ihali na soln  konvoje, aby cizincům nabídli tu kus špeku, tu butylku medoviny nebo plze nsk ho, panenku v p sovansk m kroji, hrudku másla s prošlou z ru n  l htou nebo vycpaného Švejka.

Dobov  záznamy uvádějí, že celnice měly nejvyš i p ijmy p av  od domácího obyvatelstva (svobodného i nevolníků) pou ivaj c ho navinuly parva a platícího poplatek 15 denárů za loďku. St edn i lodi už platily clo ve v yi jedn  míry soli, velk  dvě míry soli. Pokud se jednalo o s l pro kn i ete, byla DPH poloviční.

Soln  obchod byl na Labi velice roz i en i v dobách, kdy zde Slovan 

byli potlačeni. Ještě dlouho do středověku se v n meck m prost ed i  ikalo množství soli v rozsahu 100 m r po slovansku „soch“ a některé typy plavidel si uchovávaly sv  slovansk  označení „prom“, „viocze“ (= v t  i).

 esk  stát obchod se solí podporoval a chránil. Za s l se podle Ibrah ma ibn Jak ba jako protihodnota sm ňovaly volsk , ko sk  a kozle i k  e, vosk a med. Teprve později přibyl o v no, obilí, ovoce a děr vši.

Ochranu lodní dopravě poskytovaly posádky kn i ec ch hrad  Litoměřice, St jekov, D  in a Königstein, kde se také vybíralo clo p imo v soli.

D  insk  soln  clo bylo ve 12. století věnováno plask mu kl a teru, kter  ho ale později vym nil za celou ves Kopidlno.

 esk  plavba labsk  ani tehdy neměla monopol. Vedle hlavních kn i ec ch dovozců pluly na Labi do 13. století p edev m lodi kl a ter . Prameny ud v j  plavidla kl a tera doksanského s p istavem v Libotenic ch (r. 1226) a pražských františkánů, kte i r. 1253 získali p avo dopravovat zbo i po všech splavných tocích království  esk ho.

Prvním  esk m soukrom m rejdařem byl r. 1251 Smil z Lichtenburka s p istavi t m v Lovosicích.

Vezír

P i t : O Bruncvíkovi

Ahoj!!! Přijed' závodit, pobavit se, posedět u večerního ohně, zazpívat námořnické písně a poznat spoustu nových kamarádů. Přijed' na

SkaRe 2013

Kdy: 26. - 28. dubna

Kde: Hlučínská štěrkovna, moravskoslezský kraj, loděnice přístavu Eskadra Ostrava

Pro více informací navštiv stránky akce: <http://skare.skauting.cz/>

Přihlášku můžeš najít na tomto odkazu: <http://skare.skauting.cz/?p=438>

Informace o účastnických poplatcích a doplňky k registraci: <http://skare.skauting.cz/?p=1>

Moc v oddíle neplachtíte? Obzory Vám může rozšířit škola Yachtingu, která bude na akci probíhat.

Sleduj web akce, s blížící se akcí, doplňujeme potřebné informace.

*Těší se na Tebe a Tvou posádku,
tým *

elektronická

KAPITÁNSKÁ POŠTA

METODICKÝ A INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ HKVS

číslo 29, leden 2013

Vydává Hlavní kapitanát vodních skautů pro vnitřní potřebu.

Kapitánskou poštu dostávají emailem všichni registrovaní kapitáni oddílů vodních skautů, krajští kapitáni a činovníci HKVS. Pokud si přejete být zařazeni do databáze příjemců, či z ní naopak vyřazeni, pošlete své jméno, oddíl, přístav (středisko) na adresu kp@skaut.cz. Aktuální číslo Kapitánské pošty i archiv starších čísel je k dispozici také na webových stránkách HKVS.

Příspěvky, postřehy, připomínky, informace, pozvánky či fotky zasílejte na adresu: kp@skaut.cz.

Do tohoto čísla přispěli: Vladimír Cvrček - Vezír, Veronika Bajzíkova - Meruňka, Tomáš Litera - Slunda, Stanislav Holek - Sten.

Foto na titulní straně: Zdeněk Materna - Zdenda. • **Fotografie uvnitř čísla:** archiv O2 ThinkBig, archiv Eskadry Ostrava, Adam Blaščík

Redakční rada: členové Hlavního kapitanátu vodních skautů. • **Šéfredaktor čísla:** Michal Kordík - Pytlík.

Sazba: Václav Černík - Vašek. • **E-mailové rozesílání:** Michal Hoznedl - Bobr.

Uzávěrka únorového čísla 21. února 2012.

